

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie
PERSCOMMUNIQUÉ nr. 201/21
Luxemburg, 11 november 2021

Arrest in zaak C-214/20
Dublin City Council

Het Hof verduidelijkt de draagwijdte van het begrip „arbeidstijd” voor een periode van oproepdienst waarin de werknemer permanent bereikbaar moet zijn

MG, een op oproepbasis werkzame brandweerman die deeltijds in dienst is van de Dublin City Council (gemeenteraad van Dublin, Ierland), staat krachtens een systeem van oproepbaarheid en permanente bereikbaarheid ter beschikking van het brandweerkorps van de kazerne die hem heeft opgeleid. Hij is verplicht deel te nemen aan 75 % van de interventies van dit korps en heeft de mogelijkheid om af te zien van de overige interventies. Hij is niet verplicht om zich tijdens zijn perioden van oproepdienst op een bepaalde plaats te bevinden, maar moet bij een noodoproep om uit te rukken voor een interventie binnen maximaal tien minuten op de kazerne zijn. De periode van oproepdienst met permanente bereikbaarheid duurt in beginsel 24 uur per dag, 7 dagen per week, en wordt enkel onderbroken door vakantieperioden alsook door perioden van op voorhand aangekondigde onbeschikbaarheid.

MG mag evenwel een beroepsactiviteit uitoefenen, voor zover deze activiteit gemiddeld niet meer dan 48 uur per week bedraagt. Hij werkt de facto als zelfstandig taxichauffeur.

MG is van mening dat de uren waarin hij oproepbaar is voor de gemeenteraad van Dublin als „arbeidstijd” moeten worden aangemerkt in de zin van de Ierse wet inzake de organisatie van de arbeidstijd van 1997 en richtlijn 2003/88¹. Hij heeft daarom een klacht in die zin ingediend bij de Workplace Relations Commission (commissie voor arbeidsrelaties, Ierland), die deze klacht heeft afgewezen. Daarop heeft hij beroep ingesteld bij de Labour Court (arbeidsrechter, Ierland).

MG voert aan dat hij altijd snel moet kunnen reageren op een noodoproep, hetgeen hem belet om naar eigen inzicht tijd te besteden aan zijn familiale en sociale activiteiten alsook om zich vrijelijk te wijden aan zijn beroepsactiviteit als taxichauffeur. Door een oproepdienst op te leggen van 24 uur per dag, zeven dagen per week, en door te weigeren te erkennen dat die tijd arbeidstijd vormt, schendt de gemeenteraad van Dublin de regels inzake dagelijkse en wekelijkse rusttijd en maximale wekelijkse arbeidstijd.

In antwoord op het verzoek van de arbeidsrechter om een prejudiciële beslissing verduidelijkt het Hof met name in hoeverre perioden van oproepdienst met permanente bereikbaarheid als „arbeidstijd” in de zin van richtlijn 2003/88² kunnen worden aangemerkt.

Beoordeling door het Hof

Om te beginnen brengt het Hof in herinnering dat het begrip „arbeidstijd” in de zin van artikel 2, punt 1, van richtlijn 2003/88 ziet op alle perioden van oproepdienst (inclusief die waarbij de werknemer permanent bereikbaar moet zijn) waarbij de verplichtingen die hem worden opgelegd van dien aard zijn dat zij een objectieve en aanzienlijke impact hebben op zijn mogelijkheden om

¹ Richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd (PB 2003, L 299, blz. 9).

² Artikel 2, punt 1, van richtlijn 2003/88.

tijdens die perioden de tijd waarin geen beroepswerkzaamheden van hem worden verlangd, vrij in te vullen en aan zijn eigen interessen te besteden.³

Vervolgens verschaft het Hof de verwijzende rechter aanwijzingen om te kunnen beoordelen of MG onderworpen is aan dergelijke grote verplichtingen.

In dit verband merkt het Hof op dat de aan MG geboden mogelijkheid om tijdens zijn perioden van oproepdienst een andere beroepsactiviteit uit te oefenen een belangrijke aanwijzing vormt dat de concrete regels van het systeem van permanente bereikbaarheid voor hem geen grote verplichtingen meebrengen die aanzienlijke gevolgen hebben voor het beheer van zijn tijd, vooropgesteld dat blijkt dat de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit zijn arbeidsovereenkomst, de collectieve overeenkomsten en de Ierse wettelijke regeling zodanig zijn geregeld dat hij tijdens een aanzienlijk deel van die perioden deze activiteit daadwerkelijk kan uitoefenen.

Dat MG zich tijdens de perioden van oproepdienst waarin hij permanent bereikbaar dient te zijn op geen enkel moment op een bepaalde plaats hoeft te bevinden, dat hij niet verplicht is om deel te nemen aan alle interventies die vanuit zijn kazerne worden uitgevoerd, dat een kwart van deze interventies zonder hem kan plaatsvinden en dat hij een andere beroepsactiviteit mag uitoefenen, kunnen objectieve elementen zijn op grond waarvan kan worden geoordeeld dat hij in staat is om tijdens die perioden deze andere beroepsactiviteit in overeenstemming met zijn eigen interesse uit te oefenen en daaraan een aanzienlijk deel van de betrokken tijd te besteden. Dat is echter anders indien de gemiddelde frequentie van de noodoproepen en de gemiddelde duur van de interventies hem verhinderen daadwerkelijk een beroepsactiviteit uit te oefenen die kan worden gecombineerd met het beroep van oproepbare brandweerman.

Er kan geen rekening worden gehouden met organisatorische moeilijkheden die kunnen voortvloeien uit de door de betrokken werknemer gemaakte keuzen, zoals de keuze van de woonplaats of van de plaatsen voor de uitoefening van een andere beroepsactiviteit die meer of minder ver verwijderd zijn van de plaats die hij in het kader van zijn beroep als oproepbare brandweerman binnen de gestelde tijd moet kunnen bereiken.

Derhalve oordeelt het Hof dat artikel 2, punt 1, van richtlijn 2003/88 aldus moet worden uitgelegd dat een door een oproepbare brandweerman vervulde periode van oproepdienst waarin hij permanent bereikbaar moet zijn en waarin hij met toestemming van zijn werkgever een zelfstandige beroepsactiviteit uitoefent, maar in geval van een noodoproep binnen ten hoogste tien minuten op zijn kazerne moet zijn, geen „arbeidstijd” in de zin van deze bepaling vormt, indien uit een globale beoordeling van alle omstandigheden van het geval blijkt dat de tijdens deze periode aan de werknemer opgelegde verplichtingen niet van dien aard zijn dat hij objectief gezien aanzienlijk wordt beperkt in zijn mogelijkheden om tijdens die periode de tijd waarin van hem geen beroepswerkzaamheden als oproepbare brandweerman worden verlangd, vrij in te vullen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

³ Arrest van 9 maart 2021, Stadt Offenbach am Main (Periode waarin een brandweerman permanent bereikbaar moet zijn) ([C-580/19](#), zie perscommuniqué nr. [35/21](#)).